ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ ΠΕΝΤΑΜΕΛΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ

της 20ής Ιανουαρίου 1995 *

Στην υπόθεση Τ-124/93,

Georg Werner, κάτοικος Niddatal (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας), εκπροσωπούμενος από τον Volker Zuleger, δικηγόρο Niddatal, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Roger Nothar, 17, Bd. Royal,

ενάγων,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένης από τον νομικό σύμβουλο Dierk Booß, επικουρούμενο από τον Hans-Jürgen Rabe, δικηγόρο Αμβούργου, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την αποκατάσταση της ζημίας που φέρεται ως προκληθείσα στον ενάγοντα με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84 του

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, περί γενικών κανόνων για την εφαρμογή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 13), σύμφωνα με τα άρθρα 178 και 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ ΠΕΝΤΑΜΕΛΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

1 Με δικόγραφο που περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 7 Σεπτεμβρίου 1990, ο ενάγων άσκησε δυνάμει των άρθρων 178 και 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ, αγωγή κατά της Επιτροπής, ζητώντας αποζημίωση για τη ζημία που προκλήθηκε σ' αυτόν με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, περί γενικών κανόνων για την εφαρμογή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ 1984, L 90, σ. 13), καθόσον ο κανονισμός αυτός δεν προέβλεψε χορήγηση αντιπροσωπευτικής ποσότητας αναφοράς στους παραγωγούς, οι οποίοι είχαν δεσμευτεί, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1078/77 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί θεσπίσεως συστήματος πριμοδοτήσεων για τη μη εμπορία του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων και τη μετατροπή των αγελών βοοειδών γαλακτοκομικής κατευθύνσεως (ΑΒl. 1977, L 131, σ. 1), να μη παράγουν γάλα για περιορισμένο χρονικό διάστημα.

2 Με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου, η διαδικασία ανεστάλη έως ότου δημοσιευθεί η απόφαση στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-104/89 (Mulder

κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής) και C-37/90 (Heinemann κατά Συμβουλίου και Επιτροπής). Με διάταξη του Δικαστηρίου της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, η υπόθεση διαβιβάστηκε στο Πρωτοδικείο.

3 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 21 Οκτωβρίου 1994, ο ενάγων, ο οποίος είχε εν τω μεταξύ αποδεχθεί την υποβληθείσα σ' αυτόν προσφορά αποζημιώσεως βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) 2187/93 του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 1993, για την προσφορά αποζημιώσεως σε ορισμένους παραγωγούς γάλακτος ή γαλακτοκομικών προϊόντων, οι οποίοι εμποδίστηκαν προσωρινά να ασκήσουν τη δραστηριότητά τους (ΕΕ 1993, L 196, σ. 6), δήλωσε ότι παραιτείται από την αγωγή και ζήτησε να καταδικαστεί η καθής στα δικαστικά έξοδα.

4 Η Επιτροπή δεν άσκησε ένσταση κατά της παραιτήσεως από την αγωγή και ζήτησε, σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, πρώτη πρόταση, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ενάγων να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα. Προς αιτιολόγηση του αιτήματός της, η Επιτροπή ανέφερε ότι δεν δικαιολογείται από τη στάση της να φέρει αυτή το βάρος των δικαστικών εξόδων, διότι έπρεπε να είναι σαφές στον ενάγοντα ότι στην περίπτωση νίκης των εναγόντων στην πρώτη του είδους δίκη «Mulder και Heinemann» θα ελάμβανε αποζημίωση και χωρίς την άσκηση αγωγής και ότι η Επιτροπή, καθόσον ο ενάγων θα την είχε πλησιάσει με τοιούτο αίτημα, θα είχε παραιτηθεί έναντι αυτού από την ένσταση της παραγραφής. Επί πλέον, το αποκτώμενο από τον ενάγοντα βάσει του κανονισμού 2187/93 ποσό της αποζημιώσεως είναι αισθητά κατώτερο του ποσού που διεκδικήθηκε με την αγωγή. Περαιτέρω, ο ενάγων έλαβε ήδη βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) 2648/93 της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 1993, περί λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2187/93 (ΕΕ 1993, L 243, σ. 1 επ.), ποσό 500 ECU για την τακτοποίηση των δικηγορικών εξόδων στα οποία αυτός υποβλήθηκε, με το οποίο εξοφλήθηκαν επίσης οι αξιώσεις περί αποδόσεως εξόδων σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, δεύτερη πρόταση, του Κανονισμού Διαδικασίας, για την ενώπιον του Δικαστηρίου απασχόληση του δικηγόρου. Τέλος, ο ενάγων παραιτήθηκε κατά την αποδοχή της προσφοράς αποζημιώσεως, σύμφωνα με το άρθρο 14, τρίτο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2187/93, από οποιαδήποτε άλλη αξίωση, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν τα υπερβαίνοντα το κατ' αποκοπήν ποσό των 500 ECU δικηγορικά έξοδα.

5 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, πρώτη πρόταση, του Κανονισμού Διαδικασίας, εκείνος ο διάδικος, ο οποίος παραιτείται από την προσφυγή ή από ένα αίτημα, καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα κατόπιν αιτήματος του αντιδίκου. Εντούτοις, σύμφωνα με τη δεύτερη πρόταση της διατάξεως αυτής, κατόπιν αιτήσεως του παραιτουμένου διαδίκου, καταδικάζεται στα έξοδα ο αντίδικος, αν τούτο δικαιολογείται από τη στάση του.

6 Συναφώς, διαπιστώνεται κατ' αρχάς ότι, με την υποβληθείσα στον ενάγοντα μετά την άσκηση της αγωγής προσφορά αποζημιώσεως βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) 2187/93, αναγνωρίσθηκε το δικαίωμα του ενάγοντος να εγείρει αξίωση αποζημιώσεως κατά της Κοινότητας. Επομένως, ο ενάγων καταρχήν είχε λόγο να ασκήσει την αγωγή.

7 Ο ενάγων άσκησε την αγωγή πριν από τις 5 Αυγούστου 1992, επομένως σε μία εποχή κατά την οποία το Συμβούλιο και η Επιτροπή δεν είχαν ακόμη αναγνωρίσει την ευθύνη τους, πράγμα που συνέβη με τη δημοσίευση της ανακοινώσεως της 5ης Αυγούστου 1992 (ΕΕ 1992, C 198, σ. 4) και, ενόψει σχεδιαζομένης συνολικής ρυθμίσεως, δεν είχαν παραιτηθεί από την άσκηση της ενστάσεως της παραγραφής. Κατά το χρονικό αυτό σημείο, ο ενάγων δεν μπορούσε να διαγνώσει τι στάση θα τηρούσε η Επιτροπή έναντι άλλων δικαιούχων. Επειδή το άρθρο 178 της Συνθήκης ΕΚ δεν προβλέπει μία προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία στο διοικητικό επίπεδο, δεν μπορεί να προσαφθεί στον ενάγοντα ότι δεν προέτρεψε την Επιτροπή αρχικά εξωδίκως να παραιτηθεί από την ένσταση της παραγραφής. Στην Επιτροπή εναπόκειτο να προβεί στα αναγκαία διαβήματα ώστε να καταστήσει σαφή τα πράγματα από νομικής απόψεως για όλους τους ζημιωθέντες και να απαλείψει τον λόγο ασκήσεως της αγωγής, όπως αργότερα, με την ανακοίνωση της 5ης Αυγούστου 1992, και τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2187/93 στη συνέχεια, το Συμβούλιο και η Επιτροπή πράγματι έπραξαν.

8 Επιπλέον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι το ύψος του ποσού της αποζημιώσεως που ο ενάγων αργότερα δέχθηκε δεν έχει αποφασιστική σημασία στο πλαίσιο αυτό. Για την απόφαση επί των δικαστικών εξόδων αποφασιστική σημασία έχει μάλλον το ότι η άσκηση της αγωγής, κατ' ουσίαν, αποδεικνύεται δικαιολογημένη. Κατανομή των εξόδων, όπως θα ήταν δυνατόν να συμβεί σύμφωνα με το άρθρο 87, τρίτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, στην περίπτωση μερικής

ήττας του ενάγοντος, δεν δικαιολογείται υπό τις δεδομένες συνθήκες, ήδη επειδή με την περιλαμβανομένη στην αγωγή αξίωση υψηλοτέρου ποσού αποζημιώσεως δεν προέκυψαν πρόσθετα έξοδα ούτε πρόσθετη δαπάνη εργασίας.

9 Καθόσον η Επιτροπή, περαιτέρω, στηρίζεται στο καταβληθέν σε εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) 2648/93 ποσό των 500 ECU για δικηγορικά έξοδα, διαπιστώνεται ότι η δικαστική απόφαση επί των εξόδων στην περίπτωση της παραιτήσεως από την προσφυγή πρέπει να ληφθεί αποκλειστικώς βάσει των διατάξεων του Κανονισμού Διαδικασίας και κυρίως του άρθρου 87, παράγραφος 5. Άλλες νομοθετικές διατάξεις δεν επηρεάζουν τα προκύπτοντα βάσει αυτού δικαστικά έξοδα. Ειδικότερα, ακόμη και τυχόν συμφωνία των διαδίκων σχετικά με τα δικαστικά έξοδα κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, έχει σημασία μόνον όταν ρητώς επιβεβαιώνεται από τους διαδίκους, έναντι του Πρωτοδικείου, στις δηλώσεις στις οποίες αυτοί προβαίνουν σε σχέση με την παραίτηση από την προσφυγή. Δεν εναπόκειται στο Πρωτοδικείο, στο πλαίσιο της αποφάσεως για τα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 5, να εξετάσει το ερώτημα αν ενδεχομένως, ανεξάρτητα από τις δηλώσεις αυτές, πραγματοποιήθηκαν μεταξύ των διαδίκων άλλες συμφωνίες σχετικά με τα δικαστικά έξοδα.

10 Στο πλαίσιο αυτό πρέπει, τέλος, να επισημανθεί ότι με την απόφαση για τα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το άρθρο 87 του Κανονισμού Διαδικασίας αποφασίζεται ποιος φέρει το βάρος των δικαστικών εξόδων αλλά όχι το ύψος των δυναμένων να καταβληθούν εξόδων. Για τα τελευταία αυτά, στην περίπτωση διενέξεων, πρέπει να ληφθεί απόφαση κατά τη διαδικασία του άρθρου 92, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας. Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας, σύμφωνα με πάγια νομολογία (πρβλ. τη διάταξη του Δικαστηρίου της 26ης Νοεμβρίου 1985, 318/82, Leeuwarder Papierwarenfabriek κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 3727· καθώς και τις διατάξεις του Πρωτοδικείου της 25ης Φεβρουαρίου 1992, T-18/89 και T-24/89, Ταγαράς κατά Δικαστηρίου, Συλλογή 1992, σ. II-153 επ.· και της 5ης Ιουλίου 1993, T-84/91, Meskens κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1993, σ. II-757 επ.), ο κοινοτικός δικαστής δεν είναι αρμόδιος να καθορίζει τις αμοιβές που οφείλουν οι διάδικοι στους δικηγόρους τους, αλλά το ποσό μέχρι του οποίου μπορούν να αναζητηθούν αυτές οι αμοιβές από τον διάδικο που καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επομένως, ο δικαστής δεν υποχρεούται να λάβει υπόψη ούτε εθνικό τιμολόγιο που καθορίζει τις αμοιβές των δικηγόρων ούτε ενδεχομένη συμφωνία περί αμοιβών μεταξύ του διαδίκου και του εκπροσώπου του. Στο πλαίσιο των ελεύθερων εκτιμήσεων που πρέπει να γίνουν, σύμφωνα με τη νομολογία αυτή, στην περίπτωση διαφοράς κατά τη

διαδικασία του άρθρου 92, παράγραφος 1, όλων των περιστατικών της συγκεκριμένης περιπτώσεως, θα πρέπει επίσης να εξετασθεί αν ο ενάγων έλαβε ήδη για δικηγορική δραστηριότητα, η οποία αποτελούσε αντικείμενο της αποφάσεως για τα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 5, μία άλλη πληρωμή και αν, και σε τι ύψος, εκτός της ήδη με τα 500 ECU αμειφθείσας συνήθους δραστηριότητας δικηγόρου για την προβολή αξιώσεως αποζημιώσεως, όπως η εν προκειμένω, μπορεί να αναγνωριστεί στη συγκεκριμένη περίπτωση κατ' εξαίρεση ακόμη μία πρόσθετη, σημαντική δαπάνη εργασίας του δικηγόρου του ενάγοντος για τη σύνταξη του δικογράφου της αγωγής και την κατά τη δίκη εκπροσώπηση.

11 Από τα προπαρατεθέντα προκύπτει ότι οι αντιρρήσεις της Επιτροπής για την επιβάρυνσή της με τα δικαστικά έξοδα είναι αβάσιμες και ότι, ενόψει των περιστατικών της υποθέσεως, η Επιτροπή δικαιολογείται, λόγω της στάσεώς της, να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, δεύτερη πρόταση, του Κανονισμού Διαδικασίας.

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ ΠΕΝΤΑΜΕΛΟΥΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ

διατάσσει:

1) Διαγράφει την υπόθεση Τ-124/93 από το Πρωτόκολλο του Πρωτοδικείου.

2) Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά έξοδα.

Λουξεμβούργο, 20 Ιανουαρίου 1995.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

J. L. Cruz Vilaça